



Action Plan for Wielkopolska

Revised version; translation from Polish

Part I - General information

Project: COMPETE IN „Competitive territories through internationalisation: SMEs competitiveness in globalised regions”

Partner organisation: Wielkopolska Region

Other partner organisations involved (if applicable): Not applicable

Country: Poland

NUTS2 region: Wielkopolska Region

Contact person: Magdalena Noske

E-mail address: magdalena.noske@umww.pl

Phone number: +48-616266270

Part II - Policy context

The Action Plan aims to impact:

- ✓ Investment for Growth and Jobs programme,
- European Territorial Cooperation programme,
- Other regional development policy instrument.

Policy instruments addressed:

1. Wielkopolska's ERDF Regional Operational Programme 2014-2020, Priority axis 1: Innovative and competitive economy; Objective 1.4: Internationalization of regional economy - Action I

Details on the policy context and the way the Action Plan should improve the policy instrument: The policy instrument indicated in the project application form.

The “Gospodarna Wielkopolska” is a non-competitive project in the framework of the Operational Programme, implemented by the Self-Government of the Wielkopolska Region

and addressed to SMEs representing the Smart Specialisation Areas, Local Government Units (LGUs) and Business Environment Institutions (BEIs) from Wielkopolska. The goal of the project is to develop a comprehensive system for managing business promotion and investment of the region and construction of the Wielkopolska Brand. Project activities are undertaken in three areas: 1) economic promotion - organisation of regional stands with the participation of Wielkopolska SMEs at international trade fairs and preparation of analyses of selected foreign markets; 2) investment promotion - organisation of regional stands with the participation of Wielkopolska LGUs at international investment fairs, running the electronic database of investment areas, developing a brochure for investors; 3) building the Wielkopolska Brand - creating a visual identity system, a promotional campaign, organisation of Wielkopolska Brand exhibitions with the participation of SMEs and BEIs at international fair events. Action I will expand the support offered to entrepreneurs participating in regional stands (economic promotion) by organising information and consultation meetings on the given market with the participation of experts. This significant change in the project "Gospodarna Wielkopolska" improves the policy instrument indicated in the application form. Objective "Internationalization of regional economy" will gain a new aspect: providing companies with professional knowledge about the market on which the fair is organised and the opportunity to consult their offer with experts.

2. Operational Programme Knowledge Education Development 2014-2020, Measure 2.18 "High-quality administrative services"; Competition project "Standards of investor service in local government units of the Wielkopolska Region" - Action II

Details on the policy context and the way the Action Plan should improve the policy instrument: New project launched and implemented by the Self-Government of the Wielkopolska Region. The goal of the project "Standards of investor service in local government units of the Wielkopolska Region" is the improvement of the quality of the process of providing administrative services essential for investor service in local governments. The project assumes increasing the quality of investor service in Wielkopolska local government units by providing training to employees involved in investment promotion and management. The implementation of Action II will contribute to increasing the investment attractiveness of the region and Wielkopolska local governments.

Is the Partner organisation responsible for these policy instruments? : Yes.

Part III: Action Plan

I. Abstract of Action Plan and keywords

1. Abstract:

The Action Plan for Wielkopolska was prepared in relation to the participation of the Wielkopolska Region in the COMPETE IN project within Interreg Europe programme. The document describes the actions which will be undertaken in order to use the results of exchange of experiences as part of the project. Action I will expand the offer of support for Wielkopolska entrepreneurs participating in regional stands of the Wielkopolska Region at international fair events for information and consultation meetings on the given market. As preliminary phase a survey on internationalisation of enterprises will be conducted among BEIs in Wielkopolska. Under Action II, a new project will be implemented consisting of introducing standards of investor service in Wielkopolska local governments by training staff. The implementation of the Action Plan is scheduled for the period 09/2019 - 12/2020 and will be monitored by the Department of Economy of the Marshal Office of the Wielkopolska Region.

2. Keywords:

internationalisation, export, foreign expansion of companies, foreign direct investment, SMEs, business environment institutions, prospective markets, expert knowledge

II. Background of Action Plan and links with COMPETE IN Project:

The Wielkopolska Region joined the COMPETE IN project in order to:

- take part in experience of experiences relating to the support of SMEs internationalisation,
- establish and develop contacts with entities in Europe dealing with system support of companies internationalisation,
- learn about regional policies and good practices of project partners,
- present solutions applied in Wielkopolska,
- identify elements of good practices used by partners which are suitable for

application in Wielkopolska in order to offer supplementation or modification of current solutions.

The result of the participation in the project is to strengthen the regional policy in the scope of support of SMEs internationalisation.

The exchange of experiences carried out within the COMPETE IN project allowed for identification of problems in the field of enterprises internationalisation shared by all partners. Thanks to interregional cooperation, it became possible to distinguish the solutions concerning the area with which the regional policy could be expanded or modified. The update proposed in terms of support for SMEs internationalisation should be consulted with business environment institutions, being the most reliable representatives of entrepreneurs.

As part of the exchange of experiences mentioned above, the Wielkopolska Region have chosen 2 good practices of project partners which were presented by experts during the transfer workshops:

- XPANDE and SICOMEX programmes from Valencia, Spain (exporting partners: Valencia Entrepreneurship and Competitiveness Institute IVACE, Chamber of Commerce in Valencia and ARVET Exporters Association),
- TRIIP project from Gävle, Sweden (exporting partner: FPX cluster).

During both workshops, the issues of the areas of partners activities and detailed issues on selected good practices were discussed. The institution of an export agent in the SICOMEX programme seemed unusually interesting from the perspective of the Wielkopolska regional policy which the most of the questions posed by the transfer workshop participants related to. The TRIIP project as an instrument of support of internationalisation dedicated only to micro-enterprises also attracted broad interest.

The most important conclusions drawn from the workshops are as follows:

- each programme for the support of SME internationalisation should be as complex as possible - it should cover various stages of involvement of enterprises on foreign markets: from the idea of "getting outside" to the starting of an activity on a foreign market,
- some projects/solutions may be addressed only to micro-enterprises because they are the ones that constitute the largest group of economic entities which do not conduct a foreign activity,
- programmes should be at least co-organised by local business environment institutions

- in relation to the fact that they have experience and well-developed network of contacts,
- programmes should be co-financed by participants,
 - SMEs representing the same sector of local economy may successfully cooperate with each other on foreign markets since their offers more often supplement and more rarely compete with each other,
 - due to limited funds on support programmes, foreign markets should be selected primarily based on economic criteria, to a lesser extent also based on historical and cultural links,
 - changes in social, economic and technological trends should be taken into account during planning projects concerning strengthening SMEs internationalisation.

III. Action Plan: challenges, objectives and actions

1. Regional context and definition of initial problem / policy challenge:

Wielkopolska ranks second in terms of total area (almost 30 thousand km²) and third in terms of population (almost 3.5 million residents) among Polish regions. The region is located in the central-western part of the country. According to the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS), 6 subregions (NUTS3 units) have been distinguished in the Wielkopolska Region. The most important cities in Wielkopolska are: Poznań, Kalisz, Konin, Piła and Leszno.

The Economy of Wielkopolska is one of the most developed ones in Poland. The GDP value, both in the total amount (around PLN 183.6 billion), and per capita (PLN 52,809) ranks Wielkopolska third among Polish regions; The Wielkopolska Region contributes to 10% of Polish GDP¹. The Region's unemployment is the country's lowest one - the registered unemployment rate is currently equal to 3.2%, and in Poznań alone - 1.2%. In Wielkopolska, there are over 424 thousand registered entities that conduct business activity, including almost 8 thousand with foreign capital share². Thanks to its convenient geographical

¹ Initial estimates of the gross domestic product per region in 2016, Tax Office Katowice 2017

² Announcement on social and economic situation of the Wielkopolska Region no. 09/2018, Tax Office Poznań 2018

location, the access to qualified staff and traditional entrepreneurship of the region's residents, Wielkopolska attracts a lot of foreign investment.

There are 36 higher education institutions operating in the region³ with 130 thousand students, including 5 thousand foreign students⁴. Some of these institutions are one of the best in the country, continuously reinforcing their positions by close cooperation with industry and business. Science and technology parks operating in Wielkopolska are the prime example of effectiveness of activities undertaken by the universities.

The micro, small and medium-sized enterprises sector constitutes a decisive majority of economic entities in Wielkopolska and accounts for half of GDP generated in Wielkopolska, providing employment for almost 70% people working in enterprises⁵.

The level of internationalisation of Wielkopolska enterprises still remains at a relatively low level. For understandable reasons which include, among others, the trade security, the vast majority of export of businesses that take up the activity are targeted at European markets, including the single market of the European Economic Area (EEA). According to data for 2017, only around 10% of export of business entities registered in the Wielkopolska Region reached outside Europe⁶. Consequently, one of the weaknesses of enterprises, including SMEs, in Wielkopolska is over-reliance on the economic fluctuations in Poland and Europe. For SMEs, the too strong competition on the "internal" markets is also significant, as it constitutes an additional obstacle for the fast growth of companies.

A chance for further strengthening of companies in good economic times is to present an offer to external markets, outside Europe, particularly to the markets of rapidly growing economies of some of the countries in Asia, Africa and Latin America. Conducting an export activity on these markets may protect against or mitigate losses of companies in case of potential bad economic times on the markets of the main economic activity.

³ Website: polon.nauka.gov.pl (Integrated system of information on science and higher education)

⁴ Higher education in the academic year of 2017/2018 (initial data), GUS Warsaw 2018

⁵ Status report on the small and medium-sized enterprises sector in Poland, PARP Warsaw 2018; p. 17,21.

⁶ Data on export and import of goods by Wielkopolska economic entities provided by the Izba Administracji Skarbowej in Poznań (tax administration regional office), May 2018. Europe understood as all countries and associated territories located on the European continent, including Russia (the whole territory) and without Turkey

Not only large enterprises can operate in globalised economy, on distant foreign markets. Small and medium-sized enterprises also have a great chance to mark their position there.

For many years, the Self-Government of the Wielkopolska Region have supported projects which are aimed at increasing the level of internationalisation of enterprises in Wielkopolska. Among activities of the Self-Government for internationalisation of companies worth mentioning are organisation, with the participation of entrepreneurs, of study visits, economic missions and regional stands on international trade fairs taking place on prospective markets from the point of view of the regional economy. Such trips enable entrepreneurs from Wielkopolska to present their offer on the markets, get to know the economic and cultural specificity of a given country and establish the first business contacts. Since 2009, the Marshal Office have organised several dozen events of this type around the world with the participation of over 600 economic entities from Wielkopolska.

In its activities for internationalisation of SMEs, the Self-Government of the Region cooperates not only with the entrepreneurs but also with business environment institutions, including chambers of commerce, clusters, employers' associations, science and technology parks, and higher education institutions.

Another type of challenges is faced by companies which have already marked their position (among others, thanks to the participation in the events organised by the Self-Government of the Wielkopolska Region) on non-European prospective markets. These are the first steps of functioning in a given country / region - handling orders, transactions and agreements, conducting marketing activity, the issue of potential registration of a branch/agency of a company in a given country. Companies may also face challenges relating to staff - lack of employees familiar with a given market or with a knowledge of local languages, difficulties with the recruitment of appropriate persons, etc. It is important that established business contacts established translate into a longer existence of company offers on a given market, and into signing contracts with foreign partners in the long run. The costs of starting a business on a given market are crucial - too high and carrying a great risk may discourage from continuing the activity on a given market despite the interest in one's offer.

A challenge faced by the Self-Government of the Region and business environment institutions from Wielkopolska is to use the potential of SMEs representing the areas of smart specialisations, conducting successful export activity on non-European markets. The examples of the success can encourage other companies to prepare an offer for the distant “external” markets. A higher level of internationalisation of companies from Wielkopolska will undoubtedly translate into the development of the regional economy, including its innovativeness.

2. Focus and objectives:

Action Plan for Wielkopolska is focussed on following issues:

- internationalisation of SMEs from the region as a macro-theme related to the improvement of competitiveness and innovativeness of companies and regional economy,
- instruments of regional policy in the scope of supporting the internationalisation of enterprises,
- the areas of smart specialisations in the Wielkopolska economy,
- globalisation of the world’s economy as a factor of economic development or recession in the region,
- political, social and economic changes all over the world, including the increase in importance of some of non-European markets.

A strategic goal of the Action Plan is to create a system of comprehensive support for the SMEs activity on foreign markets. The system should refer to both the elements the financing of which is possible to obtain from European funds, primarily the Regional Operational Programme, and other necessary elements the financing of which will be ensured from other sources, e.g. from the entrepreneurs themselves.

The system of comprehensive support for SMEs internationalisation should cover all major stages of a company’s entering foreign markets: from the consultation phase (company SWOT Analysis, the choice of market(s), the choice of products, preparing an entry strategy, a marketing plan and a business plan), through marking its presence on the market (e.g. participation in trade fairs) up to the actual phase of introducing the

company's offer to the relevant market (e.g. actions undertaken/coordinated by the agent⁷).

A far-reaching vision of the Action Plan should be creating a sort of an avant-garde of the SME sector in Wielkopolska - companies actively conducting expansion on foreign markets based on support instruments offered by the regional policy and cooperating with other companies from the sector / area of smart specialisation and business environment institutions. The avant-garde is to "lead the way" to other entrepreneurs who plan to expand on foreign markets.

Some of the general priorities of the Action Plan worth mentioning:

- increasing in the level of internationalisation of SMEs from Wielkopolska and regional economy
- diversification of directions of company export as a factor mitigating the consequences of a potential recession or slowdown in the economic growth in Poland and Europe,
- mobilisation of SMEs from Wielkopolska.

The most important cross-cutting issues concerning the activities envisaged within the Plan are:

- knowledge on the methodology of surveying in business which will have an influence on the main assumptions of the survey,
- knowledge about potential prospective markets that will affect the agenda of information and consultation meetings for entrepreneurs under Action I,
- knowledge about the standard of investor service in local governments, which will have an impact on the training programme under Action II.

The main target groups of the Action Plan for Wielkopolska will be:

- business environment institutions within the Local Stakeholders Group,
- entrepreneurs,
- local government units.

⁷ Institution of an agent-representative of a group of enterprises from a specific sector on a given market functions in the SICOMEX programme.

3. Actors and stakeholders involved:

The following are to be involved in the implementation of the Action Plan on different stages:

- 1) a group of business environment institutions among 33 members of a local stakeholder group of the COMPETE IN project which will participate in the survey under preliminary phase of Action I,
- 2) entrepreneurs who will take part in information and consultation meetings under main phase of Action I,
- 3) LGUs, whose employees will participate in trainings regarding the standard of investor service under Action II.

4. Actions/schedule:

ACTION I. Information and consultation meetings on foreign markets - an additional offer of support for entrepreneurs - beneficiaries of the "Gospodarna Wielkopolska" project

Relevance of the project	<p>The Action is inspired by the lessons learnt from the transfer workshops on good practices XPANDE and TRIIP. There are consultative elements in both practices that paid particular attention to Wielkopolska.</p> <p>During phase I of XPANDE programme, individualized consulting sessions are offered to companies from Valencia Region in Spain. These sessions consist of 4 modules, of which 2 concern markets selection and market entry strategy.</p> <p>TRIIP-project beneficiaries, which are micro-enterprises from North Central Sweden, get fundamental knowledge about sustainable business with consideration of different cultures. Specific knowledge regarding the selected markets is delivered by project partners and coaches.</p> <p>Above mentioned elements will be translated and adapted to Wielkopolska Region through changes in “Gospodarna Wielkopolska” - main project run by regional authorities, which deals with the issue of internationalisation of Wielkopolska SMEs. The project was launched in 2016 and will end in 2021. More than 3 years of experience with about 30 regional stands at trade fairs organised and over 200 participants gives right perspective for summaries and modifications.</p> <p>The survey on internationalisation of companies, planned for preliminary phase of the Action, is designed to gather information about experiences, plans and needs of enterprises related to foreign expansion. The results of the survey will help to work out basic agenda of the information and consultation meetings.</p>
--------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Main goals of the Action	<ul style="list-style-type: none"> • gathering feedback on the experiences, plans and needs of enterprises related to foreign expansion - survey (preliminary phase of the Action), • informing Wielkopolska entrepreneurs - beneficiaries of the "Gospodarna Wielkopolska" project about conditions of running business activity on a given market, • providing consultations for Wielkopolska entrepreneurs - beneficiaries of the "Gospodarna Wielkopolska" project regarding the strategy of entering companies into selected markets, • activation of Wielkopolska SMEs and BEIs in the context of internationalisation of companies and taking up export activities.
Description of Action	<p>The Action will consist in conducting a survey (preliminary phase) and organising information and consultation meetings for enterprises selected for participation in regional stands of the Wielkopolska Region at trade fairs around the world (main phase).</p> <p>In the preliminary phase representatives of more than 30 BEIs will be asked to answer on questions concerning previous experience of companies in export policy, future plans of companies regarding foreign expansion, including export directions, needs of companies related to foreign expansion and expected support instruments. Results of the survey will be used to prepare basic agenda of the information and consultation meetings.</p> <p>The Action will complete the offer of support for companies participating in the project. Additional support will concern a limited number of calls. Meetings will be primarily addressed to the beneficiaries of the project, but they will be also open to other interested companies and business environment institutions. Meetings will be conducted by experts who know the markets on which the fairs are held. Experts will come from such organisations (further expert organisations) such as bilateral chambers of commerce, foreign economic representations in Poland, the Polish Investment and Trade Agency, etc.</p> <p>The agenda of each information and consultation meeting will be prepared in cooperation with expert / experts, based on knowledge about a given market, results of the survey and possible remarks made by entrepreneurs. When it is possible and necessary, during the meetings legal and economic issues will be discussed, including those related to the industry related to the trade fair</p>

	profile as well as cultural conditions. An essential element of each meeting will be a Q & A session as well as networking part that will give entrepreneurs the opportunity to obtain more personalised knowledge about a given market.
Keywords	Internationalisation, survey, prospective markets, foreign expansion, export, trade fairs, expert knowledge
Tools to be used	Survey, Information and consultation meetings with experts
Stakeholders and other organisations involved	<ul style="list-style-type: none"> • over 30 organisations - LSG members - will be asked to take part in the survey; the stakeholders could participate in the information and consultation meetings too, • expert organisations will ensure the participation of experts in selected markets.
SMEs role and engagement (if applicable)	The beneficiaries of the "Gospodarna Wielkopolska" project are small and medium enterprises from the Wielkopolska Region. Companies will take part in the Action by submitting comments to the agendas of meetings and participating in the meetings themselves.
Expected results	<ul style="list-style-type: none"> • Preparation of the survey report on the experiences, plans and needs of enterprises related to foreign expansion, • providing knowledge about a given market to entrepreneurs participating in fairs, at regional stands of the Wielkopolska Region, • developing contacts entrepreneurs - BEIs - expert organisations - Marshal Office.
Indicators Results	1 survey report; minimum 2 information and consultation meetings (concerning 2 calls of enterprises for regional stands); minimum 10 entities participating in 2 meetings (total)
Time frame	09/2019 - 12/2020: <ul style="list-style-type: none"> • Initial phase (the survey): 09-12/2019, • Main phase (the meetings): 01-12/2020
Indicative Costs	1 200,00 PLN
Indicative funding sources	Budget of the Department of Economy

ACTION II. Conducting stationary basic training for Wielkopolska local government units in the field of investor service

Relevance of the project	The Action is inspired by lessons learnt from the International Best Practice Review (IBPR), the document prepared by scientific team from Leeds Beckett University (one of peer review learning outcomes) and the International Exchange Seminar in Reggio Emilia.
--------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

	<p>Among the practices described in the IBPR are initiatives related to increasing the investment attractiveness of countries and regions, including Invest Ottawa, APEX Brasil, Québec International and ProMexico. First initiative aims to attract companies by presenting Ottawa as the best city to make business, work and live. The Brazilian Trade and Investment Promotion Agency (APEX Brazil) deals, among others, in attracting foreign direct investment to strategic branches of the Brazilian economy. Support services for investors, including expert assistance and looking for business partners are one of Québec International tasks. ProMexico is an initiative that also involves attracting foreign direct investment - by assisting in conducting, coordinating and implementing actions of federal government agencies.</p> <p>The agenda of the seminar in Reggio Emilia included presentations of key note speakers on foreign direct investment and solutions attracting such investments. Prof. Roland Wall from the University of the Witwatersrand presented his research on competitiveness of territories with interesting results for investor services in local governments. Luigi Mercuri from FDI Center in Berlin talked about current trends in FDI ecosystem, which people involved in investor services should be aware of. One of the working groups at the seminar was devoted to the issue of attractiveness of territories</p>
Main goals of the Action	<ul style="list-style-type: none"> • Improving the quality of the process of providing administrative services essential for investor service in local government, • increasing the investment attractiveness of the region and Wielkopolska local governments.
Description of Action	<p>The Action will consist of a series of training sessions for representatives of Wielkopolska local government units (employees dealing with investor service and management staff) regarding, among others, basics of the investor service in local government, management of strategic economic development, investment promotion on the Internet, preparation of promotional materials and territorial marketing. The trainings will be run by experts from the Department of Economy of The Investors and Exporters' Service Center of the Wielkopolska Region and external experts. After the training, its participants will be prepared to implement the investor service standard in their organisations.</p>
Keywords	Foreign direct investment, Investment promotion, investor service, local government
Tools to be used	A series of one-day trainings

Stakeholders and other organisations involved	<ul style="list-style-type: none"> • Stakeholders - not applicable, • representatives of LGUs from the territory of the Wielkopolska Region will take part in the training - as trainees.
SMEs role and engagement (if applicable)	Not applicable
Expected results	<ul style="list-style-type: none"> • Training of employees and management staff of Wielkopolska local government units in the area of investor service in local government, • development of a network of contacts between units of Wielkopolska local governments dealing with investor service.
Indicators Results	Minimum 2 series of training (1 for management staff and 1 for employees of LGUs), minimum 30 participants of all series of training
Time frame	06 - 12/2020
Indicative costs	320 820,00 PLN
Indicative funding sources	Operational Programme Knowledge Education Development 2014-2020, Measure 2.18 "High-quality administrative services"; Competition project "Standards of investor service in local government units of the Wielkopolska Region"

5. Funding scheme:

The implementation of the Action Plan for Wielkopolska will be organised on the basis of the Budget of the Department of Economy of the Marshal Office (Action I) and the Project "Standards of investor service in local government units of the Wielkopolska Region" (Action II).

6. Main point of innovation:

The actions described in the Plan in an innovative way relate to various aspects of internationalisation. Preliminary phase of Action I refers to the research aspect - collecting data on the internationalisation of enterprises, main phase of Action I refers to the instruments for supporting the expansion of foreign companies and Action II concerns the investment attractiveness of the region and local governments associated with attracting foreign direct investment. Such a combination of actions addressed to various regional policy instruments in one Plan gives a synergy effect in the context of the internationalisation of the Wielkopolska economy.

7. Process and methodology in drafting the Action Plan:

The process which led to the development of the Action Plan started along with the Wielkopolska Region selecting good practices of project partners in order to import them within transfer workshops. On 22 January 2018, the practices of the TRIIP from Gävle and XPANDE/SICOMEX from Valencia were selected. Both practices and possible issues of the planned workshops were discussed on the 3rd meeting of the Local Stakeholders Group (LSG) which took place on 19 March 2018. The transfer workshop on the good practices of XPANDE/SICOMEX took place on 5 June 2018, and the TRIIP project was presented on 14 September 2018. On the same day, apart from the workshop, the 4th meeting of LSG took place, during which the outline of the Action Plan concept was presented and the schedule of further work was discussed. On 20-21 September, at the Project Partners Meeting in Katowice, the document was consulted among the project participants.

A draft of Action Plan was prepared in October and November 2018, and it was presented and discussed during the Project Partners Meeting in Gävle which took place on 13-14 December 2018. Certain parts of the document, among others, the description of actions and the description of the background were subjected to discussion by the employees of the Department of Economy and acceptance by the decision-makers. The schedule of the actions was also consulted with other units of the Marshal Office responsible for shaping the regional policy.

After receiving comments from the Lead Partner of the project, the final version of the Action Plan for Wielkopolska was prepared.

8. Risk analysis

The risk when implementing the Action Plan, in each of its types, was determined as low; thus, no specific steps are anticipated to be undertaken in order to mitigate the likelihood of its occurrence.

9. Communication Plan

On February 27, 2019, a regional conference was held during which draft version of the Action Plan for Wielkopolska was discussed.

After the International Seminar in Reggio Emilia and the final adoption of the Action Plan (03-08/2019), a press release will be issued, which will be sent to stakeholders for publication on their websites.

Information on the questionnaire survey, information and consultation meetings and training in the investor's standard of service will be shared with potentially interested entities.

10. Conclusions and summary

The Action Plan for Wielkopolska is a document that will allow to use the conclusions drawn from the exchange of experience in the COMPETE IN project to improve regional policy in the field of internationalisation.

The Action Plan will be implemented by the Self-Government of the Wielkopolska Region. The process of implementation will be subject to monitoring by the Marshal Office.

Date: 29/08/2019

Województwo Wielkopolskie
z siedzibą Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
al. Niepodległości 34
61-774 Poznań
NIP 778-13-46-888 , REGON 631257816

Stamp of partner organisation:

Name, surname and position of representative: *Beata Joanna Łozińska*,
Director of the Department of Economy, Marshal Office of the Wielkopolska Region

DYREKTOR
DEPARTAMENTU GOSPODARKI

Signature and stamp of representative: 
Beata Joanna Łozińska



Plan Działania dla Wielkopolski

wersja poprawiona

Część I - Ogólne informacje

Projekt: COMPETE IN „Konkurencyjne obszary poprzez internacjonalizację: konkurencyjność MŚP w zglobalizowanych regionach”

Organizacja partnerska: Województwo Wielkopolskie

Inne zaangażowane organizacje partnerskie (jeśli dotyczy): Nie dotyczy

Kraj: Polska

Region NUTS2: Wielkopolskie

Osoba do kontaktu: Magdalena Noske

Adres mailowy: magdalena.noske@umww.pl

Nr telefonu: +48-616266270

Część II - Kontekst polityki

Plan działania ma na celu wpływ na:

- ✓ Program Inwestycje na rzecz Wzrostu Gospodarczego i Zatrudnienia,
- Program Europejska Współpraca Terytorialna,
- Inny instrument regionalnej polityki rozwoju.

Instrumenty polityki, do których adresowany jest plan:

1. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020; Oś priorytetowa 1: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka; Działanie 1.4: Internacjonalizacja gospodarki regionalnej - Działanie I.

Szczegóły dotyczące kontekstu polityki i sposobu, w jaki plan działania powinien poprawić instrument polityki: Instrument polityki wskazany w formularzu zgłoszeniowym projektu COMPETE IN. „Gospodarna Wielkopolska” jest projektem pozakonkursowym w ramach Programu Operacyjnego, wdrażanym przez Samorząd Województwa

Wielkopolskiego i adresowanym do MŚP reprezentujących obszary Inteligentnych Specjalizacji, jednostek samorządu terytorialnego (JST) oraz instytucji otoczenia biznesu (IOB) z Wielkopolski. Celem projektu jest rozwój kompleksowego systemu zarządzania promocją gospodarczą i inwestycyjną regionu oraz budowa Marki Wielkopolski. Działania w ramach projektu podejmowane są w 3 obszarach: 1) promocji gospodarczej - organizacja stoisk regionalnych z udziałem wielkopolskich MŚP na międzynarodowych targach branżowych oraz przygotowanie analiz wybranych rynków zagranicznych; 2) promocji inwestycyjnej - organizacja stoisk regionalnych z udziałem wielkopolskich JST na międzynarodowych targach inwestycyjnych, prowadzenie bazy terenów inwestycyjnych, opracowanie broszury dla inwestorów; 3) budowy Marki Wielkopolski - stworzenie systemu identyfikacji wizualnej, kampania promocyjna, organizacja wystaw Marki Wielkopolski z udziałem MŚP i instytucji otoczenia biznesu na międzynarodowych wydarzeniach targowych. Działanie I rozszerzy wsparcie oferowane przedsiębiorcom uczestniczącym w stoiskach regionalnych (promocja gospodarcza) poprzez organizację spotkań informacyjno-konsultacyjnych na temat danego rynku z udziałem ekspertów. Taka znacząca zmiana w projekcie „Gospodarna Wielkopolska” usprawni instrument polityki wskazany w formularzu zgłoszeniowym projektu COMPETE IN. Działanie „Internacjonalizacja gospodarki regionalnej” zyska nowy aspekt: zapewnienie firmom profesjonalnej wiedzy na temat rynku, na którym organizowane są targi oraz możliwość skonsultowania swojej oferty z ekspertami.

2. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Działanie 2.18 „Wysokiej jakości usługi administracyjne”, Projekt konkursowy ”Standardy obsługi inwestora w jednostkach samorządu terytorialnego Województwa Wielkopolskiego” - Działanie II

Szczegóły dotyczące kontekstu polityki i sposobu, w jaki plan działania powinien poprawić instrument polityki: Nowy projekt zainicjowany i wdrażany przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Celem projektu "Standardy obsługi inwestora w jednostkach samorządu terytorialnego Województwa Wielkopolskiego" jest doskonalenie jakości procesu świadczenia usług administracyjnych istotnych dla obsługi inwestora w samorządzie terytorialnym. Projekt zakłada podniesienie jakości obsługi inwestora w wielkopolskich samorządach lokalnych poprzez objęcie szkoleniami pracowników zajmujących się promocją inwestycyjną i kadry kierowniczej. Realizacja Działania II

przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej regionu oraz wielkopolskich samorządów lokalnych.

Czy organizacja partnerska jest odpowiedzialna za te instrumenty polityki?: Tak

Część III: Plan Działania

I. Abstrakt i słowa kluczowe

1. Abstrakt:

Plan Działania dla Wielkopolski został przygotowany w związku z udziałem Województwa Wielkopolskiego w projekcie COMPETE IN w ramach programu Interreg Europa. Dokument opisuje działania, jakie zostaną podjęte aby wykorzystać wyniki dotychczasowej wymiany doświadczeń w ramach projektu. Działanie I rozszerzy ofertę wsparcia dla wielkopolskich przedsiębiorców uczestniczących w stoiskach regionalnych Województwa Wielkopolskiego na międzynarodowych wydarzeniach targowych o spotkania informacyjno-konsultacyjne na temat danego rynku. Jako faza wstępna Działania, zostanie przeprowadzone badanie ankietowe wśród IOB w Wielkopolsce. W ramach Działania II zostanie wdrożony nowy projekt polegający na wprowadzeniu standardu obsługi inwestora w wielkopolskich samorządach lokalnych poprzez przeszkolenie kadr. Działania opisane w Planie będą realizowane w okresie 09/2019 - 12/2020 i monitorowane przez Departament Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

2. Słowa kluczowe:

Internacjonalizacja, eksport, ekspansja zagraniczna firm, bezpośrednie inwestycyjne zagraniczne, MŚP, instytucje otoczenia biznesu, rynki perspektywiczne, wiedza ekspercka

II. Tło Planu Działania i związki z projektem COMPETE IN:

Województwo Wielkopolskie przystąpiło do projektu COMPETE IN aby:

- wziąć udział w wymianie doświadczeń na polu wsparcia internacjonalizacji MŚP,
- nawiązać i rozwinać kontakty z podmiotami w Europie zajmującymi się systemowym wsparciem internacjonalizacji firm,

- poznać polityki regionalne i dobre praktyki partnerów projektu,
- zaprezentować rozwiązania stosowane w Wielkopolsce,
- zidentyfikować elementy dobrych praktyk partnerów, które nadają się do zastosowania w Wielkopolsce celem zaproponowania uzupełnienia lub modyfikacji dotychczasowych rozwiązań.

Konsekwencją udziału w projekcie ma być wzmocnienie polityki regionalnej w zakresie wsparcia internacjonalizacji MŚP.

Wymiana doświadczeń realizowana w ramach projektu COMPETE IN pozwoliła zidentyfikować wspólne dla wszystkich partnerów problemy w zakresie internacjonalizacji przedsiębiorstw. Dzięki międzyregionalnej współpracy możliwe stało się również wyróżnienie rozwiązań dotyczących tego obszaru, o które polityka regionalna mogłaby zostać rozszerzona lub zmodyfikowana. Zaproponowana aktualizacja w zakresie wsparcia internacjonalizacji MŚP powinna być skonsultowana z instytucjami otoczenia biznesu, będącymi najbardziej wiarygodnymi reprezentantami przedsiębiorców.

W ramach wspomnianej wyżej wymiany doświadczeń Województwo Wielkopolskie, wybrało 2 dobre praktyki partnerów projektu, które zostały przybliżone przez ekspertów w trakcie warsztatów transferowych:

- programy XPANDE i SICOMEX z Walencji, Hiszpania (eksportujący partnerzy: Instytut Konkurencyjności i Przedsiębiorczości w Walencji IVACE, Izba Gospodarcza w Walencji i Federacja Eksporterów ARVET),
- projekt TRIIP z Gävle, Szwecja (eksportujący partner: klaster FPX).

Oba warsztaty poruszyły zagadnienia obszarów działalności partnerów oraz szczegółowe zagadnienia dotyczące wybranych dobrych praktyk. Niezwykle interesująca z punktu widzenia wielkopolskiej polityki regionalnej wydała się instytucja agenta eksportowego w programie SICOMEX, którego dotyczyło najwięcej pytań od uczestników warsztatu transferowego. Spore zainteresowanie wzbudził również projekt TRIIP, jako instrument wsparcia internacjonalizacji dedykowany wyłącznie mikro-przedsiębiorstwom.

Najważniejsze wnioski wyciągnięte z warsztatów są następujące:

- każdy program wsparcia na rzecz internacjonalizacji MŚP powinien być możliwie najbardziej złożony - obejmować różne etapy zaangażowania przedsiębiorstw na

rynkach zagranicznych: od pomysłu "wyjścia na zewnątrz" do otwierania działalności na rynku zagranicznym,

- niektóre projekty/rozwiązań mogą być adresowane wyłącznie do mikroprzedsiębiorstw, ponieważ stanowią one największą grupę podmiotów gospodarczych, które nie prowadzą działalności zagranicznej,
- programy powinny być co najmniej współorganizowane przez lokalne instytucje otoczenia biznesu, w związku z faktem iż mają one doświadczenie i wypracowaną sieć kontaktów,
- programy powinny być współfinansowane przez uczestników,
- MŚP reprezentujące ten sam sektor lokalnej gospodarki mogą ze sobą z powodzeniem współpracować na rynkach zagranicznych, ponieważ ich oferty częściej się uzupełniają, niż konkurują ze sobą,
- ze względu na ograniczone fundusze na programy wsparcia, rynki zagraniczne powinny być wybierane przede wszystkim na podstawie kryteriów gospodarczych, w mniejszym stopniu również na podstawie historycznych i kulturowych powiązań,
- należy uwzględnić zmiany trendów społecznych, ekonomicznych i technologicznych podczas planowania projektów dotyczących wzmacniania internacjonalizacji MŚP.

III. Plan Działania: wyzwania, cele i działania

1. Kontekst regionalny i zdefiniowanie problemu początkowego / wyzwania polityki:

Wielkopolska zajmuje drugie miejsce pod względem powierzchni (prawie 30 tys. km²) i trzecie pod względem ludności (blisko 3,5 mln mieszkańców) wśród polskich województw. Region położony jest w środkowo-zachodniej części kraju. Zgodnie z klasyfikacją jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NUTS), w Województwie Wielkopolskim wydzielono 6 podregionów (jednostki NUTS3). Najważniejszymi miastami w Wielkopolsce są: Poznań, Kalisz, Konin, Piła i Leszno.

Gospodarka Wielkopolski jest jedną z najbardziej rozwiniętych w Polsce. Wartość PKB, zarówno w liczbach całkowitych (ok. 183,6 mld PLN), jak i w przeliczeniu na głowę mieszkańców (52 809 PLN), daje Wielkopolsce trzecie miejsce wśród polskich województw;

Wielkopolskie ma udział w wytworzeniu 10% polskiego PKB¹. Bezrobocie jest najniższe w kraju - stopa bezrobocia rejestrowanego wynosi obecnie 3,2%, a w samym Poznaniu 1,2%. W Wielkopolsce jest aktualnie zarejestrowanych ponad 424 tys. podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, w tym prawie 8 tys. z udziałem kapitału zagranicznego². Dzięki dogodnemu położeniu geograficznemu, dostępności wykwalifikowanej kadry i tradycyjnej przedsiębiorczości mieszkańców regionu, Wielkopolska przyciąga wiele inwestycji zagranicznych.

W regionie działa 36 uczelni wyższych³, na których studiuje ok. 130 tys. studentów, w tym ok. 5 tys. studentów zagranicznych⁴. Niektóre ze wspomnianych szkół wyższych należą do najlepszych w kraju, stale umacniając swoją pozycję bliską współpracą z przemysłem i biznesem. Istniejące w Wielkopolsce parki naukowo-technologiczne to doskonały dowód na skuteczność podejmowanych przez uczelnie działań.

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw stanowi zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych w Wielkopolsce i odpowiada za połowę PKB wytworzonego w Województwie, dając zatrudnienie blisko 70% osób pracujących w przedsiębiorstwach⁵. Poziom internacjonalizacji wielkopolskich przedsiębiorstw pozostaje nadal na stosunkowo niskim poziomie. Ze zrozumiałych względów, do których należy m.in. bezpieczeństwo handlu, zdecydowana większość eksportu firm, które podejmują taką działalność skierowana jest na rynki europejskie, w tym wspólny rynek Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Według danych za 2017 r., jedynie ok. 10% eksportu podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Województwie Wielkopolskim trafiło poza Europę⁶. W konsekwencji, jedną ze słabości sektora przedsiębiorstw, w tym MŚP, w Wielkopolsce jest zbyt duże uzależnienie od wahań koniunktury gospodarczej w Polsce i Europie. Nie bez znaczenia dla podmiotów MŚP jest również duża konkurencja na rynkach „wewnętrznych”, która stanowi dodatkową przeszkodę dla szybkiego rozwoju firm.

¹ Wstępne szacunki produktu krajowego brutto według województw w 2016 r., US Katowice 2017

² Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego nr 09/2018, US Poznań 2018

³ Strona internetowa polon.nauka.gov.pl (Zintegrowany system informacji o nauce i szkolnictwie wyższym)

⁴ Szkolnictwo wyższe w roku akademickim 2017/2018 (dane wstępne), GUS Warszawa 2018

⁵ Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce, PARP Warszawa 2018; s. 17, 21.

⁶ Dane nt. wywozu i przywozu towarów przez wielkopolskie podmioty gospodarcze przekazane przez Izbę Administracji Skarbowej w Poznaniu, maj 2018 r. Europa rozumiana jako wszystkie państwa i terytoria zależne położone na kontynencie europejskim, łącznie z Rosją (całe terytorium) i bez Turcji

Szansą dla dalszego wzmacnienia się firm w okresie koniunktury gospodarczej jest wyjście z ofertą na rynki zewnętrzne, pozaeuropejskie, szczególnie na rynki szybko rozwijających się gospodarek niektórych krajów Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej. Prowadzenie działalności eksportowej na tych rynkach może uchronić lub zmniejszyć straty firm w razie ewentualnej dekoniunktury gospodarczej na głównych rynkach prowadzonej działalności. W zglobalizowanej gospodarce, na dalekich rynkach zagranicznych, z powodzeniem działać mogą nie tylko duże przedsiębiorstwa. Małe i średnie przedsiębiorstwa mają również znaczne szanse zaistnienia tam ze swoją ofertą.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego od wielu lat wspiera projekty, które mają na celu zwiększenie poziomu umiędzynarodowienia wielkopolskich przedsiębiorstw. Wśród działań Samorządu na rzecz internacjonalizacji firm należy wymienić organizację z udziałem przedsiębiorców wizyt studyjnych, misji gospodarczych oraz stoisk regionalnych na międzynarodowych wydarzeniach targowych, odbywających się na rynkach perspektywicznych z punktu widzenia regionalnej gospodarki. Wyjazdy takie pozwalają wielkopolskim przedsiębiorcom zaprezentować swoją ofertę na tamtejszych rynkach, poznać gospodarczą i kulturową specyfikę danego kraju oraz nawiązać pierwsze kontakty biznesowe. Od 2009 r. UMW zorganizował kilkadziesiąt takich wydarzeń na świecie, w których udział wzięło ponad 600 wielkopolskich podmiotów gospodarczych.

W swych działaniach na rzecz internacjonalizacji MŚP Samorząd Województwa współpracuje nie tylko z samymi przedsiębiorcami, ale również z instytucjami otoczenia biznesu, w tym izbami gospodarczymi, klastrami, stowarzyszeniami pracodawców, parkami naukowo-technologicznymi i uczelniami wyższymi.

Inny rodzaj wyzwań stoi przed firmami, które zaistniały już (m.in. dzięki udziałowi w wydarzeniach organizowanych przez Samorząd WW) na pozaeuropejskich rynkach perspektywicznych. Są to pierwsze kroki w funkcjonowaniu w danym kraju / regionie - obsługa zamówień, transakcji i umów, prowadzenie działalności marketingowej, kwestia ewentualnej rejestracji oddziału/przedstawicielstwa firmy w danym kraju. Firmy mogą stać również wobec wyzwań kadrowych - braku pracowników znających dany rynek czy posługujących się lokalnymi językami, trudności z rekrutacją odpowiednich osób, itp. Istotne jest aby nawiązane kontakty biznesowe przełożyły się na dłuższe zaistnienie oferty firm na danym rynku, w dalszej perspektywie na podpisanie kontraktów z zagranicznymi

partnerami. Niezwykle ważne są koszty rozpoczęcia działalności na danym rynku - zbyt duże i obarczone sporym ryzykiem mogą zniechęcić do kontynuowania działalności na danym rynku pomimo zainteresowania ofertą.

Wyzwaniem stojącym przez Samorządem Województwa i instytucjami otoczenia biznesu z Wielkopolski jest wykorzystanie potencjału jaki stanowią MŚP reprezentujące obszary intelligentnych specjalizacji, prowadzące z powodzeniem działalność eksportową na rynkach pozaeuropejskich. Przykłady ich sukcesu mogą zachęcić inne firmy do wyjścia ze swoją ofertą na dalekie rynki „zewnętrzne”. Większy poziom internacjonalizacji wielkopolskich firm przełoży się niewątpliwie na rozwój regionalnej gospodarki, w tym jej innowacyjność.

2. Centrum zainteresowania i cele Planu:

W centrum zainteresowania Planu Działania dla Wielkopolski są następujące tematy:

- internacjonalizacja sektora MŚP z regionu jako makro-temat powiązany z poprawą konkurencyjności i innowacyjności firm oraz regionalnej gospodarki,
- instrumenty polityki regionalnej w zakresie wsparcia internacjonalizacji przedsiębiorstw,
- obszary intelligentnych specjalizacji w gospodarce Wielkopolski,
- globalizacja światowej gospodarki jako czynnik rozwoju gospodarczego lub recesji w regionie,
- przemiany polityczne, społeczne i gospodarcze na świecie, w tym wzrost znaczenia niektórych rynków pozaeuropejskich.

Strategicznym celem Planu Działania jest stworzenie systemu kompleksowego wsparcia działalności MŚP na rynkach zagranicznych. System ten powinien zarówno odnosić się do elementów, których finansowanie jest możliwe do pozyskania z funduszy europejskich, przede wszystkim Regionalnego Programu Operacyjnego, jak również innych potrzebnych elementów, których finansowanie zostanie zapewnione z innych źródeł, np. od samych przedsiębiorstw.

System kompleksowego wsparcia internacjonalizacji MŚP powinien obejmować wszystkie najważniejsze etapy wejścia firmy na rynki zagraniczne: od fazy konsultacyjnej (analiza SWOT firmy, wybór rynku/ów, wybór produktu/ów, przygotowanie strategii wejścia, planu marketingowego i biznesplanu), poprzez zaistnienie na rynku (np. udział w targach) do

właściwej fazy wprowadzania oferty firmy na dany rynek (np. działania podejmowane/koordynowane przez agenta⁷).

Dalekosiężną wizją Planu Działania powinno być stworzenie swoistej awangardy sektora MŚP w Wielkopolsce - firm aktywnie prowadzących ekspansję na zagranicznych rynkach w oparciu o instrumenty pomocowe oferowane przez politykę regionalną oraz współpracujących z innymi firmami z branży / obszaru inteligentnej specjalizacji oraz instytucjami otoczenia biznesu. Awangarda ta ma „wskaazywać drogę” innym przedsiębiorcom, którzy planują ekspansję na rynki zagraniczne.

Wśród ogólnych priorytetów Planu Działania należy wymienić:

- wzrost poziomu internacjonalizacji wielkopolskich firm z sektora MŚP i regionalnej gospodarki,
- dywersyfikację kierunków eksportu firm jako czynnik łagodzący skutki ewentualnej recesji lub spowolnienia wzrostu gospodarczego w Polsce i Europie,
- aktywizację MŚP z Wielkopolski.

Najważniejszymi zagadnieniami przekrojowymi dotyczącymi przewidywanych w ramach Planu działań są:

- wiedza na temat metodologii badań ankietowych w biznesie, która będzie miała wpływ na główne założenia ankiety,
- wiedza na temat potencjalnych rynków perspektywicznych, która będzie miała wpływ na agendę spotkań informacyjno-konsultacyjnych dla przedsiębiorców w ramach Działania I,
- wiedza na temat standardu obsługi inwestora w samorządzie terytorialnym, która będzie miał wpływ na program szkoleń w ramach Działania II.

Głównymi grupami docelowymi Planu Działania dla Wielkopolski będą:

- instytucje otoczenia biznesu skupione w Lokalnej Grupie Interesariuszy,
- przedsiębiorcy,
- JST.

⁷ Instytucja agenta - przedstawiciela grupy przedsiębiorstw z określonej branży na danym rynku funkcjonuje w programie SICOMEX

3. Podmioty zaangażowane przy wdrożeniu Planu Działania:

Przy wdrażaniu Planu Działania na różnych etapach mają uczestniczyć:

- 1) grupa instytucji otoczenia biznesu spośród 33 członków lokalnej grupy interesariuszy projektu COMPETE IN, która weźmie udział w badaniu ankietowym w ramach fazy wstępnej Działania I,
- 2) przedsiębiorcy, którzy wezmą udział w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych w ramach Działania I,
- 3) JST, których pracownicy wezmą udział w szkoleniach w zakresie standardu obsługi inwestora w ramach Działania II.

4. Działania/harmonogram:

DZIAŁANIE I. Spotkania informacyjno-konsultacyjne na temat rynków zagranicznych - dodatkowa oferta wsparcia dla przedsiębiorców - beneficjentów projektu „Gospodarna Wielkopolska”	
Znaczenie w kontekście wymiany doświadczeń w ramach projektu	<p>Działanie zainspirowane jest wnioskami wyciągniętymi z warsztatów transferowych dotyczących dobrych praktyk XPANDE i TRIIP. Działanie zainspirowane zostało wnioskami wyciągniętymi z warsztatów transferowych na temat dobrych praktyk XPANDE i TRIIP. W obu praktykach istnieją elementy konsultacyjne, na które Wielkopolska zwróciła szczególną uwagę.</p> <p>Podczas pierwszej fazy programu XPANDE indywidualne konsultacje oferowane są firmom z regionu Walencji w Hiszpanii. Sesje te składają się z 4 modułów, z których 2 dotyczą wyboru rynków i strategii wejścia na rynek.</p> <p>Beneficjenci projektu TRIIP, czyli mikroprzedsiębiorstw z północno-środkowej Szwecji, zdobywają podstawową wiedzę na temat zrównoważonego biznesu z uwzględnieniem różnych kultur.</p> <p>Konkretną wiedzę na temat wybranych rynków zapewniają partnerzy projektu i trenerzy.</p> <p>Wyżej wymienione elementy zostaną „przetłumaczone” i dostosowane do Wielkopolski poprzez zmiany w „Gospodarnej Wielkopolsce” - głównym projekcie prowadzonym przez Samorząd Województwa, który dotyczy kwestii internacjonalizacji wielkopolskich MŚP. Projekt rozpoczął się w 2016 r. i zakończy się w 2021 r. Ponad 3 lata doświadczenia z organizacją około 30 stoisk regionalnych na targach z ponad 200 uczestnikami daje odpowiednią perspektywę do podsumowań i modyfikacji.</p> <p>Badanie internacjonalizacji firm, zaplanowane na wstępную fazę Działania, ma na celu zebranie informacji o doświadczeniach, planach i potrzebach przedsiębiorstw związanych z ekspansją</p>

	zagraniczną. Wyniki ankiety pomogą w opracowaniu podstawowej agendy spotkań informacyjno-konsultacyjnych.
Główne cele działania	<ul style="list-style-type: none"> • zebranie informacji nt. doświadczeń, planów i potrzeb przedsiębiorstw związanych z ekspansją zagraniczną, • informowanie wielkopolskich przedsiębiorców - beneficjentów projektu „Gospodarna Wielkopolska” o warunkach prowadzenia działalności gospodarczej na danym rynku, • zapewnienie konsultacji dla wielkopolskich przedsiębiorców - beneficjentów projektu „Gospodarna Wielkopolska” odnośnie strategii wejścia firm na wybrane rynki, • aktywizacja wielkopolskich MŚP i IOB w kontekście internacjonalizacji przedsiębiorstw i podejmowania działalności eksportowej.
Opis działania	<p>Działanie będzie polegało na przeprowadzeniu badania ankietowego (faza wstępna) oraz organizacji spotkań informacyjno-konsultacyjnych dla przedsiębiorstw wybranych do udziału w stoiskach regionalnych Województwa Wielkopolskiego na targach handlowych na świecie (faza główna).</p> <p>W fazie wstępnej przedstawiciele ponad 30 IOB zostaną poproszeni o odpowiedzenie na pytania dotyczące dotychczasowych doświadczeń firm w działalności eksportowej, przyszłych planów przedsiębiorstw odnośnie ekspansji zagranicznej, z uwzględnieniem kierunków eksportu, potrzeb firm związanych z tą ekspansją oraz oczekiwanych instrumentów wsparcia.</p> <p>Działanie uzupełni ofertę wsparcia dla firm uczestniczących w projekcie. Dodatkowe wsparcie będzie dotyczyło ograniczonej liczby naborów. Spotkania będą przede wszystkim skierowane do beneficjentów projektu, jednak będą one również otwarte dla innych zainteresowanych firm oraz instytucji otoczenia biznesu. Spotkania będą prowadzone przez ekspertów znających rynki, na których odbywają się dane targi. Ekspertci będą pochodzić z takich organizacji (dalej organizacje eksperckie) jak bilateralne izby gospodarcze, zagraniczne przedstawicielstwa gospodarcze w Polsce, Polska Agencja Inwestycji i Handlu, itp.</p> <p>Agenda każdego spotkania informacyjno-konsultacyjnego zostanie przygotowana we współpracy z ekspertem / ekspertami, w oparciu o wiedzę na temat danego rynku, wyniki badania ankietowego oraz ewentualne zgłasiane przez przedsiębiorców uwagi. W miarę możliwości i potrzeb, na spotkaniach zostaną omówione zagadnienia prawno-gospodarcze, w tym dotyczące branży związanej z profilem targów oraz uwarunkowania kulturowe. Niezbędnym elementem każdego spotkania będzie sesja pytań i odpowiedzi, jak również część networkingowa, które dadzą przedsiębiorcom możliwość uzyskania bardziej spersonalizowanej wiedzy na temat danego rynku.</p>
Słowa kluczowe	Internacjonalizacja, badanie ankietowe, rynki perspektywiczne, ekspansja zagraniczna, eksport, targi, wiedza ekspercka

Zastosowane narzędzia	Badanie ankietowe, spotkania informacyjno-konsultacyjne z ekspertami
Interesariusze i inne organizacje zaangażowane w działanie	<ul style="list-style-type: none"> • Ponad 30 organizacji - członków lokalnej grupy interesariuszy - zostanie poproszonych o wzięcie udziału w badaniu ankietowym; interesariusze będą mogli również uczestniczyć w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych, • organizacje eksperckie zapewnią udział ekspertów dysponujących fachową wiedzą na temat wybranych rynków.
Rola MŚP i ich zaangażowanie (jeśli dotyczy)	Beneficjentami projektu „Gospodarna Wielkopolska” są małe i średnie przedsiębiorstwa z Województwa Wielkopolskiego. Firmy wezmą udział w Działaniu zgłaszaając uwagi do agend spotkań oraz uczestnicząc w samych spotkaniach.
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie raportu z badania ankietowego dotyczącego doświadczeń, planów i potrzeb firm związanych z ekspansją zagraniczną, • dostarczenie wiedzy na temat danego rynku przedsiębiorcom biorącym udział w targach, na stoiskach regionalnych Województwa Wielkopolskiego, • rozwijanie kontaktów przedsiębiorcy - IOB-y - organizacje eksperckie - UMW.
Wskaźniki rezultatów	1 raport z badania ankietowego; min. 2 spotkania informacyjno-konsultacyjne (dot. 2 naborów przedsiębiorstw na stoiska regionalne na targach); min. 10 podmiotów uczestniczących w 2 spotkaniach (łącznie)
Ramy czasowe	09/2019 - 12/2020: <ul style="list-style-type: none"> • faza wstępna (badanie ankietowe): 09-12/2019, • faza główna (spotkania): 01-12/2020.
Orientacyjne koszty	1 200,00 PLN
Źródła finansowania	Budżet Departamentu Gospodarki

DZIAŁANIE II. Przeprowadzenie stacjonarnych szkoleń podstawowych dla wielkopolskich JST z zakresu standardu obsługi inwestora w samorządzie	
Znaczenie w kontekście wymiany doświadczeń w ramach projektu	Działanie zainspirowane jest wnioskami wyciągniętymi z <i>International Best Practice Review</i> (IBPR), opracowania zespołu naukowego z Leeds Beckett University oraz Międzynarodowego Seminarium projektu w Reggio Emilia. Wśród opisanych w IBPR praktyk są inicjatywy związane ze zwiększeniem atrakcyjności inwestycyjnej państw i regionów, wśród nich programy Invest Ottawa, APEX Brasil, Québec International i ProMexico. Pierwsza inicjatywa ma na celu przyciągnięcie firm poprzez przedstawienie Ottawy jako najlepszego miasta do prowadzenia biznesu, pracy i

	<p>zamieszkania. Brazylijska Agencja Promocji, Handlu i Inwestycji (APEX Brasil) zajmuje się między innymi przyciąganiem bezpośrednich inwestycji zagranicznych do strategicznych gałęzi brazylijskiej gospodarki. Usługi wsparcia dla inwestorów, w tym pomoc ekspertów i poszukiwanie partnerów biznesowych, są jednym z zadań Québec International. ProMexico to inicjatywa polegająca również na przyciąganiu bezpośrednich inwestycji zagranicznych - poprzez pomoc w prowadzeniu, koordynowaniu i wdrażaniu działań agencji rządu federalnego.</p> <p>W agendzie seminarium w Reggio Emilia znalazły się wystąpienia głównych mówców dotyczące bezpośrednich inwestycji zagranicznych oraz rozwiązań przyciągających tego rodzaju inwestycje. Prof. Ronald Wall z Uniwersytetu Witwatersrand przedstawił swoje badania dotyczące konkurencyjności terytoriów z interesującymi wynikami dla centrów obsługi inwestorów w samorządach. Luigi Mercuri z FDI Center w Berlinie mówił o aktualnych trendach w ekosystemie bezpośrednich inwestycji zagranicznych, o których ludzie zaangażowani w obsługę inwestorów powinni wiedzieć. Jedna z grup roboczych na seminarium poświęcona była zagadnieniu atrakcyjności inwestycyjnej terytoriów.</p>
Główne cele działania	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie jakości procesu świadczenia usług administracyjnych istotnych dla obsługi inwestora w samorządzie terytorialnym, • zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu oraz wielkopolskich samorządów lokalnych.
Opis działania	Działanie będzie polegało na przeprowadzeniu cyku szkoleń dla przedstawicieli wielkopolskich JST (pracowników zajmujących się obsługą inwestora oraz kadry kierowniczej) dotyczących m.in. podstaw systemu obsługi inwestora w samorządzie, zarządzania strategicznym rozwojem gospodarczym, promocji inwestycyjnej w Internecie, przygotowania materiałów promocyjnych oraz marketingu terytorialnego. Szkolenia będą prowadzić eksperci działającego w strukturze Departamentu Gospodarki wielkopolskiego Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów oraz eksperci zewnętrzni. Po zakończeniu szkolenia jego uczestnicy będą przygotowani do wdrożenia standardu obsługi inwestora w swoich organizacjach.
Słowa kluczowe	Bezpośrednie inwestycyjne zagraniczne, Promocja inwestycyjna, obsługa inwestora, samorząd terytorialny
Zastosowane narzędzia	Cykl jednodniowych szkoleń
Interesariusze i inne organizacje zaangażowane w działanie	<ul style="list-style-type: none"> • Interesariusze - nie dotyczy, • przedstawiciele JST z terenu Województwa Wielkopolskiego wezmą udział w szkoleniu - jako osoby szkolone.

Rola MŚP i ich zaangażowanie (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
Oczekiwane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> • Przeszkolenie pracowników i kadry kierowniczej wielkopolskich JST w zakresie obsługi inwestora w samorządzie terytorialnym, • rozwinięcie sieci kontaktów między jednostkami wielkopolskich samorządów zajmujących się obsługą inwestora.
Wskaźniki rezultatów	Min. 2 cykle szkoleniowe (po 1 dla kadry kierowniczej i pracowników JST), min. 30 uczestników wszystkich cykli szkoleniowych
Ramy czasowe	06 - 12/2020
Orientacyjne koszty	320 820,00 PLN
Źródła finansowania (orientacyjne)	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Działanie 2.18 „Wysokiej jakości usługi administracyjne”, Projekt konkursowy "Standardy obsługi inwestora w jednostkach samorządu terytorialnego Województwa Wielkopolskiego"

5. Schemat finansowania:

Wdrożenie Planu Działania dla Wielkopolski zostanie zorganizowane w oparciu o Budżet Departamentu Gospodarki UMWW (Działanie I) oraz Projektu „Standardy obsługi inwestora w jednostkach samorządu terytorialnego Województwa Wielkopolskiego” (Działanie II).

6. Główny punkt innowacji:

Działania opisane w Planie w innowacyjny sposób odnoszą się do różnych aspektów internacjonalizacji. Faza wstępna Działania I nawiązuje do aspektu badawczego - zbierania danych na temat internacjonalizacji przedsiębiorstw, faza główna Działania I odnosi się do instrumentów wsparcia ekspansji zagranicznej firm a Działanie II dotyczy atrakcyjności inwestycyjnej regionu i samorządów lokalnych związanej z przyciąganiem bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Takie połączenie w jednym Planie działań skierowanych do różnych instrumentów polityki regionalnej daje efekt synergii w kontekście umiędzynarodowienia gospodarki Wielkopolski.

7. Proces i metodologia w opracowaniu Planu Działania:

Proces, który doprowadził do opracowania Planu Działania rozpoczął się wraz z wyborem przez Województwo Wielkopolskie dobrych praktyk partnerów projektu celem ich zaimportowania w ramach warsztatów transferowych. 22 stycznia 2018 r. zostały wybrane praktyki TRIIP z Gävle oraz XPANDE/SICOMEX z Walencji. Obie praktyki oraz możliwe zagadnienia planowanych warsztatów zostały omówione na 3. spotkaniu Lokalnej Grupy Interesariuszy (LGI), które miało miejsce 19 marca 2018 r. Warsztat transferowy dobrych praktyk XPANDE/SICOMEX odbył się 5 czerwca 2018 r., a projekt TRIIP został przedstawiony 14 września 2018 r. Również tego dnia, oprócz warsztatu, doszło do 4. spotkania LGI, na którym zaprezentowano zarys koncepcji Planu Działania oraz omówiono harmonogram dalszych prac. W dniach 20-21 września, na Spotkaniu Partnerów Projektu w Katowicach, dokument został skonsultowany w gronie uczestników projektu.

Robocza wersja Planu Działania była przygotowywana w październiku i listopadzie 2018 r., oraz przedstawiona i omówiona na Spotkaniu Partnerów Projektu w Gävle, które odbyło się w dniach 13-14 grudnia 2018 r. Części dokumentu, m.in. opis działań oraz opis tła, podlegały dyskusji w gronie pracowników Departamentu Gospodarki oraz akceptacji osób decyzyjnych. Harmonogram działań podlegał również konsultacjom z innymi jednostkami Urzędu Marszałkowskiego odpowiedzialnymi za kształtowanie polityki regionalnej.

Po otrzymaniu uwag od Partnera Wiodącego projektu, przygotowano ostateczną wersję Planu Działania dla Wielkopolski.

8. Analiza ryzyka

Ryzyko przy wdrażaniu Planu Działania, w każdym z jego typów, oceniane jest jako niskie, w związku z czym nie przewiduje się podjęcia szczególnych kroków celem minimalizacji prawdopodobieństwa jego wystąpienia.

9. Plan Komunikacji

27 lutego 2019 r. odbyła się regionalna konferencja, na której omówiono roboczą wersję Planu Działania dla Wielkopolski.

Po Międzynarodowym Seminarium w Reggio Emilia i ostatecznym przyjęciu Planu Działania (03-08/2019 r.) zostanie wydany komunikat prasowy, który zostanie rozesłany do interesariuszy z prośbą o zamieszczenie na swoich stronach internetowych.

Informacje na temat badania ankietowego, spotkań informacyjno-konsultacyjnych oraz szkoleń ze standardu obsługi inwestora zostaną udostępnione potencjalnie zainteresowanym podmiotom.

10. Wnioski i podsumowanie

Plan Działania dla Wielkopolski jest dokumentem, który pozwoli wykorzystać wnioski wyciągnięte z wymiany doświadczeń w projekcie COMPETE IN do udoskonalenia polityki regionalnej w zakresie internacjonalizacji.

Plan Działania zostanie wdrożony przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Proces wdrażania będzie podlegać monitorowaniu przez UMW.

Data: 29/08/2019

Województwo Wielkopolskie
z siedzibą Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
al. Niepodległości 34
61-714 Poznań
NIP 778-13-46-888 , REGON 631257816

Imię i nazwisko oraz stanowisko reprezentanta: *Beata Joanna Łozińska, Dyrektor Departamentu Gospodarki, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego*

DYREKTOR
DEPARTAMENTU GOSPODARKI

Podpis i pieczętka reprezentanta: 
Beata Joanna Łozińska